

aludt, az elvnebb ellopta tőle sárlibáit. Társa megsiratta az eltűnt játéklibát, mikor felébredt.

Mikor pedig kint a tarló végén többen is összejöttek, nagy volt az élénkség, a kedv. Daloltak, táncoltak. Varták a babaruhákat. Labdáztak is *szőrlabdával*, amit a gazdasszony csinált tavasszal, mikor a tőhén, ló hánya a szőrért. Meleg vízzel öntik le a szőrt, hogy összeálljon. Ahol nem engedik a labdázást, annál inkább vágyik rá a lány és titokban csinálja. Legáltalánosabb szórakozásuk a természeti képekben való gyönyörködés, akár maguk vannak, akár többen. Hanyatt fekvé a földön nézik az eget, az ég kékségét, szédülést, lebegést érznek s egy más világot sejtnek. Azután a szemük elé kerülő felleget bámulják, miként változik, alakul. Egyszer bárány alakú, majd ülő, fekvő kutyához hasonló. A nyugaton látható sötét, fekete fellegben vén boszorkány van, délről jövő tiszta fehérben meg angyal, ha összeér a felleg vihar lesz. Tanítja egyik lány a másikat s ha beteljesedik, egész életre szóló élmény, hit válik belőle. Látnak babafelleget, vízfolyásokat, jégfelleget, mely utóbbi porszínű, fehér, de ez már arra is figyelmezteti őket, hogy igyekezzenek a tanya felé. A délibábot is szeretik nézni mely délelőtt 10 óra tájban kezdődik, olyan, mintha víz folyna. Délben két óra tájban, mikor legmelegebb van, csakúgy futkározik, nyargal és lilaszínt játszik. Abban az irányban látható, ahol tanya nincs. Felséges látvány a kis lányoknak a szivárvány, amit *nemzetiszínűnek* mondanak, pedig hét színt olvasnak meg rajta. A szivárvány megjelenése az égen azt jelenti, hogy nem lesz több eső. Tanítót, illetve iskolát is gyakran játszottak. Ezelőtt sok szegény kis lány a jószág mellett tanult meg írni, olvasni, számolni, mert félévig jártak iskolába, némelyik addig se. Pálcával porba irogatták a betűket, számokat. A liba mellett énekelték a zsoltórokat, meg azokat a szép régi nótákat. A tarlón tanulták meg azt is: *Előttem van észak, Hátam megett van dél, Balra napnyészet. Jobbra a nap felkél.*

A játék végén jutott eszükbe legtöbbször: "jaj istenöm, merre vannak a libák?" Elfelejtkeznek róla s mire rá gondolnak, már megvan a kár. Kivált ha maga van a kis lány és a földön fekvé játszik a fellegekkel, könnyen elalszik, nemcsak a meleg miatt, hanem mert nyáron reggel négy órakor már ki kell hajtani a nagy libákat. Ezért tiltja sok gazda a játékot.

KISS LAJOS

Comenius emlékére

Megemlékezések a 400. évfordulón

A Joan Amos Comenius (1592–1670) születésének közelgő 400. évfordulójával kapcsolatos megemlékezés-sorozatról tartottak sajtótájékoztatót a közelmúltban a Cseh és Szlovák Kultúra és Tudomány Házában. A csehszlovákiai központi rendezvények nemzetközi konferenciák, kiállítások mellett, Comenius életének magyarországi vonatkozása folytán (a sárospataki iskola megteremtése) Magyarország külön ünnepségsorozattal emlékezik a jeles tudósra, a Magyar Comenius Társaság, a Magyar Tudományos Akadémia, a Művelődési és Közoktatási Minisztérium, az Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum, a Comenius Tanítóképző Főiskola és Sárospatak város szervezésében.

Ennek keretében Sárospatakon, 1992 szeptember 21–23. között *tudományos emlékülést* rendeznek jeles külföldi és magyar kutatók részvételével "Comenius és Ma-

gyarország" címmel, melynek bevezetőjét *Köpeczi Béla* a Magyar Comenius Társaság díszelnöke tartja majd. A Comenius Tanítóképző Főiskola és a sárospataki Református Kollégium *egyházi emlékülést* tervez Comenius teológiai munkásságáról. A Magyar Comenius Társaság *pályázatot* írt ki Comenius sárospataki munkásságának feldolgozására, melynek értékelése már folyamatban van; eredményhirdetésre 1992 tavaszán kerül majd sor. A továbbiakban *Comenius emléklappal* tervezik elismerni az arra érdemes kutatókat, pedagógusokat.

Megjelenik továbbá a Bibliotheca Comeniana sorozat 3. kötete is, a Consultatio Catholica 4. fejezetének első magyar fordítása, melyet Comenius társadalmi, filozófiai és pedagógiai nézetei szintézisének tekintett. A Magyar Nemzeti Múzeum, az Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum, valamint a sárospataki Református Kollégium Comenius kiállítása Sárospatakon majd Budapesten is látható lesz.

A Comenius Tanítóképző Főiskola a Művelődési és Közoktatási Minisztérium Felsőoktatási és Kutatási Főosztályával közösen pályázatot írt ki a hazai pedagógus-hallgatók számára *Comenius szellemi öröksége a nevelés megújításában és a pedagógusképzés fejlesztésében* címmel, melynek beérkezési határideje 1992. január 31. Az arra érdemes pályamunkákból 1992. márciusának utolsó hetében 2 napos tudományos felolvasó-ülést terveznek.

A felsorolt események jó alkalmat szolgálhatnak arra, hogy sokaknak többet jelentsen egy csupán homályos egyetemi emléknél egy olyan pedagógiai rendszer, mely szempontokat adhat megújuló oktatási struktúránkhoz. És legyen ez így nemcsak amiatt, mert – ahogy Köröböcz János, a Magyar Comenius Társaság elnöke elmondta – Comenius a népek tanítója volt és a polgárság pedagógiai elméletének és gyakorlatának összefüggő rendszerét alkotta meg, hanem azért is, mert hitet tett a műveltség demokratizálása mellett, mely elvhez a huszadik század végén is hűnek kell maradni – minden szinten.

DEHELÁN ANNA

Magyar Diákszínjátások II. Nemzetközi Találkozója

(Kecskemét, 1991. november 15-17.)

Második alkalommal rendezte meg az Országos Diákszínjátzó Egyesület és a Kecskeméti Ifjúsági Otthon a Magyar Diákszínjátások Nemzetközi Találkozóját.

A rendezvénnyel találkozási, tanácskozási, továbbképzési és bemutatkozási lehetőséget kívántunk nyújtani – talán egy kissé sokat markolva s keveset fogva ezzel.

A magyarországi résztvevőket – elsődlegesen csoportokról van szó – az október 15-ig megtekinthető új, országos fesztiválokra még nem látott előadások közül választotta ki az egyesületünk által felkérte szakember. A külföldi résztvevőket az egyes országok színjátzó egyesületei delegálták, figyelembe véve azon kérésünket, miszerint nem kell feltétlenül csoportot és produkciót nevezni (ha éppen nincs olyan előadás, amely felvállalható, megmutatható nemzetközi találkozóon is), szívesen látjuk *csoportok nélkül* is a szakembereket.

Ezek alapján két színpaddal képviseltette magát a szlovákiai magyarság, míg az erdélyi magyarok – szlovákiai vendégeinkkel azonos létszámban – csoportvezetőket, rendezőket hoztak. (Sajnos határainktól délre nem színjáték folyik. Ausztriából tavaly